

بسم الله الرحمن الرحيم

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

دانشگاه علم و فرهنگ
غیردولتی غیرانتفاعی

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی

پیوسته و ناپیوسته سال ۹۳

به همراه

شیوه نامه اجرایی دانشگاه علم و فرهنگ

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ ماده ۳ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، آیین نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی دانشگاه ها و موسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط بوده؛ و مجری هر یک از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.

۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده، و مشغول به تحصیل است.

۵. حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های آموزشی دانشگاه شرکت می کند.

۶. غیر حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.

۷. نیمه حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضوری انجام می شود.

۸. راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.

۹. برنامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.

۱۰. واحد درسی: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

۱۱. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجوی، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲. رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملا مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.

۱۳. گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحد های رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴. دوره کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دروس پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۵. دوره کاردانی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دروس پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۶. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۷. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۸. گروه آزمایشی: مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته بندی می شود.

۱۹. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۰. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۰. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۱. دوره تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است

ماده ۳ - شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۲-۳. احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مفرات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵ - دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶- دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، بشرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحد های مذکور را در تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴: دانشجو همزمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در اینصورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اما در

مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی‌تاثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی‌شود.

منظور از نیمسال آخر برای دانش آموختگی آن است که کلیه واحدهای باقیمانده در همان نیمسال اخذ و واحدی برای نیمسال بعد باقی نماند.

ماده ۸- در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می‌تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

۱- اخذ درس به صورت معرفی به استاد برای دروس نظری - عملی با ماهیت غالب نظری امکان پذیر است.

۲- در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها ۲ درس نظری و یا نظری - عملی با ماهیت غالب نظری باقیمانده داشته باشد، می‌تواند آن ۲ درس را پس اعلام کلیه نمرات به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

۳- دانشجویان مشمول این ماده تنها یکبار امکان بهره مندی از تسهیلات معرفی به استاد را در طول تحصیل خواهند داشت. در صورت عدم اخذ نمره قبولی در دروس اخذ شده به صورت معرفی به استاد، دانشجو موظف است دروس باقیمانده را اخذ و در کلاس های مربوط به آنها شرکت نماید.

۴- اخذ درس یا دروس به صورت معرفی به استاد در سنوات مجاز تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۹- چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

با عنایت به صراحت ماده ۹ آیین نامه مبنی بر "چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است." موضوع ادامه فعالیت کمیته منتخب شورای آموزشی دانشگاه که به منظور بررسی موارد عدم رعایت پیش نیازی برابر بند ۲ مصوبه جلسه ۴۰۸ شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۹۱/۱۲/۲ ایجاد شده بود، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر گردید: کمیته منتخب شورای آموزشی دانشگاه به منظور بررسی موارد عدم رعایت پیش نیازی، حداکثر تا پایان نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۴ به فعالیت خود ادامه دهد. مسئولیت رعایت مفاد این ماده و شیوه نامه اجرایی آن بر عهده مدیران محترم گروه و سرپرستان محترم تخصصی گروههای آموزشی می‌باشد.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می‌باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیرمرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

۱- به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل ۸ واحد از دروس جبرانی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می‌شود.

۲- رعایت سقف واحد با اخذ دروس جبرانی الزامی است.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکانپذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاههای دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتیکه سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه می‌باشد.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین نامه می‌تواند در دوره‌های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

۱- حذف و اضافه: دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از ۲ هفته، پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر ۲ درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جابه جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای باقیمانده وی کمتر از ۱۲ واحد و بیش از ۲۰ واحد نباشد.

۲- اعلام و ثبت نمره: مدرس هر درس موظف است، نمره قطعی درس را با لحاظ نمودن مهلت حداقل ۴۸ ساعته برای بررسی تقاضای تجدید نظر دانشجویان از طریق نرم افزار آموزشی، حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس در نرم افزار آموزشی دانشگاه نهایی کند.

۳- دانشجو می‌تواند ظرف مدت تعیین شده تقاضای تجدید نظر خود را در نرم افزار آموزشی دانشگاه ثبت کند.

۴- تغییر نمره: رسیدگی به امور مربوط به تغییر نمره حداکثر ۲ ماه پس از اعلام نمره از سوی استاد طبق فرایند و ضوابط مصوب شورای آموزشی، اجرا گردد و پس از آن نمرات قطعی و غیر قابل تغییر است.

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

۱- افزایش مدت مجاز تحصیل در دوره های کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته با نظر مدیر گروه در شورای آموزشی دانشکده بررسی و تصمیم گیری شود.

۲- در مواردی که دانشجو موفق به گذراندن دروس مصوب رشته در مدت مجاز تحصیل و مدت اضافه شده توسط شورای آموزشی دانشکده نشود، می تواند درخواست خود را به شورای بررسی موارد خاص دانشگاه ارائه دهد.

۳- دانشکده موظف است در صورت باقی ماندن دروس مصوب پس از اتمام مدت مجاز تحصیل و مدت در نظر گرفته شده توسط شورای آموزشی دانشکده، برای دانشجو حکم اخراج صادر و در نرم افزار آموزشی ثبت کند.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و براساس حضور فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

۱- برگزاری آزمون کتبی پایان نیمسال برای تمامی دروس نظری و عملی - نظری الزامی است مگر آن دسته از دروس عملی - نظری که به پیشنهاد شورای تخصصی گروه و تصویب شورای آموزشی دانشکده به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام شود.

۲- رعایت آیین نامه دروس ناتمام مصوب جلسه ۳۱۹ شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۸۷/۸/۱۵ در خصوص دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی و عملیات صحرائی کار در عرصه، پروژه، پایان نامه و طرح رساله نهایی و مانند آن الزامی است. (پیوست ۱)

۳- مدرس موظف است برگه های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا ۱ نیمسال تحصیلی پس از برگزاری امتحان نهایی درس نگه داری کند.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره‌های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیرموجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می‌شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۳: دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

دروسی را که استاد مربوطه، دانشجو را در آنها محروم اعلام نماید و یا دانشجو در جلسه امتحان آنها حاضر نشود، حذف آموزشی می‌شوند.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش‌آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۹- چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

۱- تعداد واحد اخذ شده پس از نهایی شدن انتخاب واحد، ملاک بررسی وضعیت مشروطی دانشجو است.

۲- اگر دانشجویی در نیمسال پس از مشروطی، حذف ترم، مرخصی و یا به هر دلیل وقفه تحصیلی داشته باشد، در اولین نیمسال پس از شروع مجدد تحصیل، حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد را ندارد.

۳- آموزش هر دانشکده موظف است پس از نهایی شدن نمرات برای دانشجویان مشمول اخراج آموزشی آن دانشکده حکم اخراج صادر و در نرم افزار آموزشی ثبت کند.

ماده ۲۰- دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲: مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴: دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده و تبصره‌های مندرج در آن بهره‌مند شود.

دانشجو موظف است تقاضای مرخصی خود را (به جز موارد مشمول تبصره های ۱ تا ۳) حداکثر تا قبل از حذف و اضافه همان نیمسال در نرم افزار آموزشی دانشگاه ثبت کند، در غیر اینصورت وی مشمول مفاد ماده ۲۱ خواهد شد.

ماده ۲۱- ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

۱- شورای آموزشی دانشگاه با رعایت مفاد ماده ۲۰ این آیین‌نامه تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجویانی که یک نیمسال عدم مراجعه دارند را به شورای آموزشی دانشکده تفویض می‌کند.

۲- دانشجو موظف است در صورت عدم مراجعه بیش از یک نیمسال متوالی، درخواست خود را جهت بازگشت به تحصیل به شورای بررسی موارد خاص دانشگاه ارائه نماید.

ماده ۲۲- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

آموزش دانشکده موظف است در خصوص دانشجوی عدم مراجعه پس از پایان یک نیمسال حکم انصراف از تحصیل صادر و در نرم افزار آموزشی ثبت کند.

ماده ۲۳- دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد.

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

ب) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه

ج) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده

تبصره: دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یکبار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

۱- دانشجوی متقاضی تغییر رشته و یا تغییر گرایش باید درخواست خود را پس از پایان نیمسال اول تحصیلی و حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال بعدی ارائه دهد.

۲- آموزش دانشکده مبدأ باید درخواست تغییر رشته و یا گرایش دانشجو را پس از بررسی کارنامه محرمانه، در صورت دارا بودن شرایط و با کسب نظر موافق شورای تخصصی گروه مربوط به دانشکده مقصد ارجاع دهد. آموزش دانشکده مقصد باید پس از کسب نظر موافق شورای تخصصی گروه مربوطه موضوع را در شورای آموزشی دانشکده بررسی و تصمیم‌گیری کند.

۳- احکام پیشین شورای بررسی موارد خاص و یا شورای آموزشی دانشگاه در خصوص دانشجوی متقاضی تغییر رشته، به قوت خود در سابقه تحصیلی وی باقی می‌ماند.

۴- پس از صدور حکم موافقت با تغییر رشته و گرایش، دانشجو باید تا قبل از حذف و اضافه نیمسال بعدی، نسبت به تطبیق واحدهای گذرانده خود اقدام کند.

ماده ۲۴- تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیرحضور به نیمه‌حضور و حضور ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵ - تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۶- میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

ماده ۲۷ - انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

ماده ۲۸: معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی براساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱: به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می شود.

تبصره ۲: معادل سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض زیر صورت می گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری

ج) غیر حضوری به غیر حضوری

۱- تطبیق دروسی که دانشجوی در رشته یا گرایش قبلی گذرانده و یا کنکور مجدد بوده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته خواهد شد که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد.

۲- فقط دروس پذیرفته شده و نمره آنها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجوی ثبت می شود.

۳- در صورت اشتراک محتوایی دروس گذرانده شده توسط دانشجوی فقط دروسی که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته خواهد شد و پذیرش دروسی که نمره آنها بین ۱۰ تا ۱۲ است با نظر گروه آموزشی مربوطه انجام می شود.

۴- نحوه احتساب واحدهای معادل سازی شده، در سنوات دانشجویان کنکور مجدد به شرح پیوست می باشد:

ردیف	تعداد واحد گذرانده در دوره قبلی	تعداد کسر سنوات مجاز تحصیل (نیمسال)
۱	۰ تا ۱۱	صفر
۲	۱۲ تا ۲۰	یک
	تا سقف ۱۱ واحد (تا سقف ۳۱)	یک
	از ۱۲ تا ۲۰ واحد (تا سقف ۴۰)	دو
	تا سقف ۱۱ واحد (تا سقف ۵۱)	دو
	از ۱۲ تا ۲۰ واحد (تا سقف ۶۰)	سه
	تا سقف ۱۱ واحد (تا سقف ۷۱)	سه
	از ۱۲ تا ۲۰ واحد (تا سقف ۸۰)	چهار

چهار	تا سقف ۱۱ واحد (تا سقف ۹۱)		
پنج	از ۱۲ تا ۲۰ واحد (تا سقف ۱۰۰)		
پنج	تا سقف ۱۱ واحد (تا سقف ۱۱۱)		
شش	از ۱۲ تا ۲۰ واحد (تا سقف ۱۲۰)		

ماده ۲۹ - ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجلد حداکثر ۲۰ واحد از درسهایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر این صورت از تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰ - در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجوی در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می شود.

ماده ۳۱ - تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲ - مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مرتبط بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳: این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال ۹۳-۹۴ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

شیوه نامه اجرایی آیین نامه فوق در جلسات ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۸، ۴۵۹ و ۴۶۰ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسید و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵ برای کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل ورودی سال ۹۰-۹۱ و پس از آن لازم الاجرا است.

